

Щеплення від COVID-19 захистить ваше життя і здоров'я

Ліків від COVID-19 немає. Лікування, яке застосовують, тільки полегшує перебіг хвороби, тобто покращує стан пацієнтів, допомагаючи пережити COVID-19.

Заразитися коронавірусом може людина будь-якого віку незалежно від статі, походження та національності.

COVID-19 може бути дуже небезпечним для людей, старших за 60 років та/або з хронічними захворюваннями (бронхіальна астма, діабет, гіпертонія, онкологічні захворювання тощо), а також осіб, які через специфіку своєї діяльності постійно контактують із великою кількістю вихованців, учнів або студентів і наражаються на небезпеку захворіти. **Саме тому щепитися від COVID-19 — означає захистити своє життя.**

В Україні розпочалася вакцинація всіх працівників закладів освіти, незалежно від власності та підпорядкування.

Чому важливо робити щеплення від COVID-19 освітянам?

В умовах пандемії важливо захистити себе і не загинути від COVID-19, від якого не існує ліків. Тож освітянам бажано щепитися якомога швидше, тим більше що педагога віднесені до пріоритетних груп з вакцинації в нашій державі.

Окрім того, ваша думка є авторитетною для людей у вашому оточенні, а ваш приклад позитивно впливає на рішення вакцинуватися. Найімовірніше, друзі, знайомі та батьки вихованців, учнів або студентів рівнятимуться на вас і теж захочуть захиститися від COVID-19.

Хто є гарантом якості вакцин?

Кожна країна має власні регуляторні органи, які контролюють безпеку та ефективність вакцин перед їх широким використанням. В усьому світі ВООЗ координує низку незалежних технічних органів, які перевіряють безпеку вакцин до і навіть після їх запровадження. Вакцини, схвалені для використання ВООЗ, пройшли суворі тести та клінічні випробування, котрі підтверджують безпеність та ефективність у подоланні пандемії.

Як вдалося так швидко розробити вакцини проти COVID-19?

Завдяки безпрецедентним інвестиціям та глобальному співробітництву вчені змогли розробити вакцини проти COVID-19 у рекордні строки, дотримуючись при цьому суворих стандартів, заснованих на принципах доказової медицини.

Нині (станом на 8 червня 2021 року) триває розробка ще понад 200 вакцин-кандидаток (102 перебувають на клінічному та 185 — на доклінічному етапі розробки).

Чи запобігає щеплення зараженню COVID-19?

Навіть вакцинована людина може заразитися COVID-19. Завдання щеплення полягає в тому, щоб ефективно запобігти тяжкому перебігу хвороби, ускладненням і смерті. Отримавши щеплення, людина, навіть якщо і захворіє, то перенесе хворобу легше: швидше за все вона не потребуватиме кисневої терапії та не потрапить до лікарні.

Яку з вакцин проти COVID-19 краще обрати?

Усі вакцини, схвалені для використання ВООЗ, мають високу ефективність у запобіганні важкому перебігу захворювання на COVID-19, госпіталізації і смерті. Тому найкращою вакциною є та, що зараз доступна для вас!

Які вакцини сьогодні доступні в Україні?

AstraZeneca — векторна вакцина, яку розробила шведсько-британська компанія AstraZeneca разом з Оксфордським університетом.

AstraZeneca виготовляють в Європейському Союзі, Великій Британії, Республіці Корея. Вакцина, яка вироблена за ліцензією в Індії, має назву Covishield.

Для повної імунізації потрібно отримати дві дози вакцини з інтервалом 12 тижнів. Першу і другу дозу можна отримати вакциною AstraZeneca, виробленою на різних підприємствах, включно із субліцензійним виробництвом в Індії. Адаже склад і технологія виготовлення вакцини ідентичні.

Схвалена Всесвітньою організацією охорони здоров'я для екстреного використання.

Comirnaty / Pfizer-BioNTech — мРНК-вакцина проти COVID-19, розроблена німецькою біотехнологічною компанією BioNTech спільно з американським фармацевтичним концерном Pfizer.

Для повної імунізації потрібно отримати 2 дози з інтервалом 21–28 днів.

Схвалена Всесвітньою організацією охорони здоров'я для екстреного використання.

CoronaVac / Sinovac Biotech — інактивована вакцина, яку розробила китайська біофармацевтична компанія, що займається дослідженням, розробкою, виробництвом і продажем вакцин для захисту людини від інфекційних захворювань.

Для повноцінної імунізації необхідно отримати дві дози з інтервалом у 14–28 днів.

Схвалена Всесвітньою організацією охорони здоров'я для екстреного застосування.

Чи можна перше і друге щеплення робити вакцинами різних виробників?

Це насамперед стосується вакцин AstraZeneca та Covishield (вакцина, вироблена за ліцензією в Індії). Першу і другу дозу можна отримати вакцинами AstraZeneca, виготовленими на різних майданчиках (у Європейському Союзі, Великій Британії, Республіці Корея), включно із субліцензійним виробництвом в Індії. Адаже склад і технологія виготовлення вакцини ідентичні.

Чи захищатимуть вакцини проти COVID-19 від нових варіантів вірусу?

Експерти в усьому світі безперервно вивчають, як нові мутації вірусу впливають на його поведінку, а також на ефективність вакцин проти COVID-19.

Тим часом важливо вакцинуватися й продовжувати дотримуватися запобіжних заходів, таких як дотримання фізичної дистанції, носіння масок, провітрювання приміщень, регулярне миття рук та своєчасне звернення по медичну допомогу.

Чи потрібно вакцинуватися тим, хто вже перехворіли на COVID-19?

Так. Зважаючи на те, що можна повторно заразитися COVID-19 й отримати серйозні ризики для здоров'я, потрібно вакцинуватися, навіть якщо ви перехворіли.

Чи потрібно буде повторювати вакцинацію щороку?

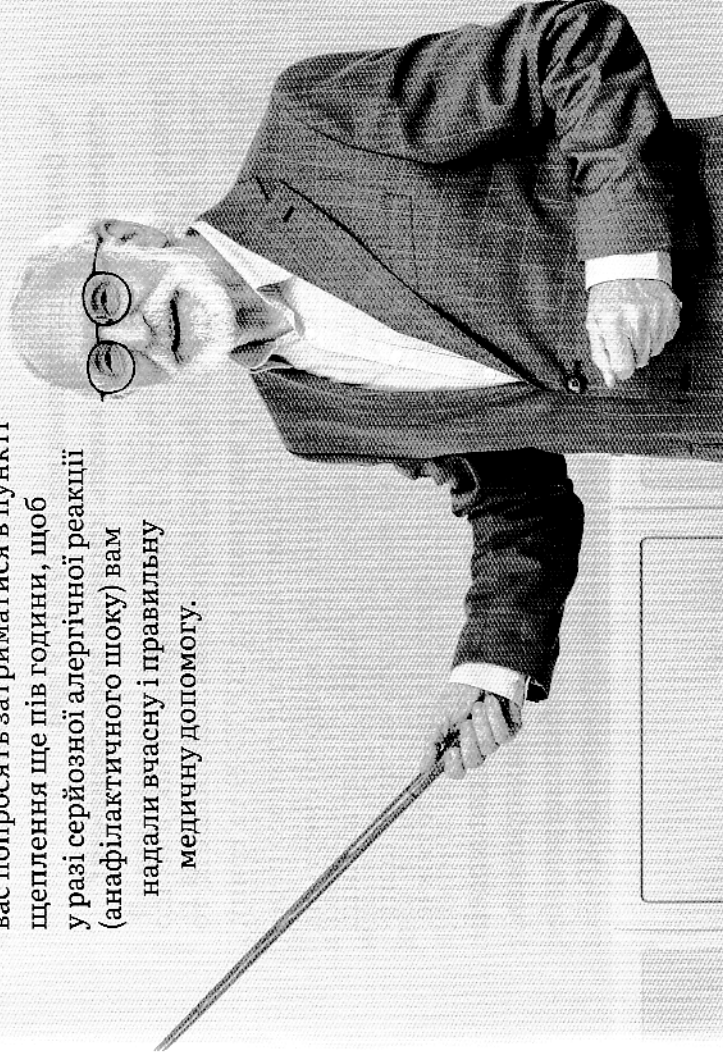
Сьогодні маємо інформацію, що імунітет після щеплення від COVID-19 зберігається пів року. Варто враховувати, що вакцини створені нещодавно і їх ще продовжують досліджувати, зокрема вивчають імунітет, який вони формують.

Які можуть бути реакції на вакцину?

Може бути підвищення температури, біль та/або почервоніння в місці ін'єкції після першої дози. Для деяких вакцин більш вираженою є реакція після введення другої дози.

Одні вакцини викликають реакції в молодших людей, а інші — у старших.

Тяжка алергічна реакція — анафілактичний шок — на вакцину вкрай рідкісна. Вона може проявитися в перші секунди чи хвилини після щеплення. Саме тому вас попросять затриматися в пункті щеплення ще пів години, щоб у разі серйозної алергічної реакції (анафілактичного шоку) вам надали вчасну і правильну медичну допомогу.

Чи можна вакцинуватися людям із онкологічними хворобами?

Так. Ці люди перебувають у групі ризику і можуть мати важкий перебіг захворювання на COVID-19 або померти. Вакцини не можуть спричинити захворювання навіть на тлі імуносупресії, бо не містять живих «повноцінних» вірусів.

Утім, імуносупресія може означати, що вакцинація не матиме належного ефекту. Незважаючи на це, якщо у вас буде можливість зробити щеплення, краще вакцинуватися, тобто мати шанс захиститися.

Чи безпечне щеплення від COVID-19 для старших людей, які мають хронічні захворювання?

Групою ризику щодо COVID-19 робить людей не вік, а те, що старші люди мають хронічні захворювання. Що більше їх, то більше людина потребує вакцинації від COVID-19 та грипу, пневмокової інфекції, щоб захиститися від тяжкого перебігу коронавірусного захворювання або ймовірної смерті від нього. А вже відомо, що пацієнти, у яких є діабет або інші захворювання, від COVID-19, на жаль, гинуть частіше і швидше, ніж люди без цих хвороб, і що лікувати їх набагато тяжче.

Вакцини від COVID-19 були винайдені передусім для людей старшого віку з усім їхнім «букетом» хронічних захворювань. Тож вакцинувати таких людей безпечно. І робити це потрібно, щоб менше наражатися на ризик загинути через COVID-19.

Як вакцинують проти COVID-19 людей із автоімунними / системними захворюваннями?

Застереження у випадку вакцинації людей із імуносупресією пов'язані не з безпекою (можливими реакціями на вакцину), а з ефективністю вакцинації для них. У таких людей імунна відповідь на вакцину може бути не оптимальною. Незважаючи на це, людям з імуносупресією рекомендується вакцинуватися від COVID-19 і скористатися шансом на захист, оскільки захворювання на COVID-19 може бути для них смертельним. Тим пацієнтам, які ще не отримують лікування, рекомендують отримати щеплення за два тижні до початку планової імуносупресивної терапії.

Як вакцинують проти COVID-19 людей із серйозними порушеннями згортання крові (коагулопатіями)?

Для вакцинації людей із серйозними порушеннями згортання крові (коагулопатіями) використовують тонку голку (розмір 23G або й менший), після введення вакцини сильно натискають на місце введення (без тертя) протягом щонайменше 2 хвилини.

Пацієнту обов'язково повідомляють про ризик розвитку гематоми від ін'єкції.

Чи можна вакцинуватися від COVID-19 відразу після повного клінічного одужання?

Так, можна. Хоча тим, хто вже перехворіли на COVID-19, можна відкласти вакцинацію, наприклад, на 3 місяці з огляду на те, що вакцина, якої мало, може бути потрібнішою тим, хто ще не перенесли COVID-19.

У людини інкубаційний період COVID-19. Чи безпечною є вакцинація проти COVID-19 у такому разі?

Вакцинація під час хвороби чи інкубаційного періоду не збільшує ризик виникнення реакції на вакцину й не впливає на тяжкість перебігу захворювання.

Чи треба перед вакцинацією від COVID-19 робити обстеження чи аналізи, наприклад, загальний аналіз сечі, крові або вимірювати тиск?

Ні, не потрібно. У жодній країні світу люди не здають аналізів перед проведенням вакцинації — ані рутинної, ані від COVID-19! Те саме стосується і вимірювання артеріального тиску: перед проведенням щеплення в цьому немає жодної потреби.

В інших країнах ніхто не призначає жодних додаткових обстежень чи аналізів перед вакцинацією, усе максимально просто. Наприклад, у Канаді вакцинуватися можна в аптеці, а у США — у drive-in на стадіонах, куди заїжджають люди і прищеплюються, не виходячи з машини.

Чи потрібно робити тест на антитіла перед щепленням?

Ні. Такий тест перед щепленням не є інформативним, тож робити його не потрібно.

Чи треба робити ПЛР-тест на вірус SARS-CoV-2 перед вакцинацією? А раптом я хворію?

Ні, не треба, якщо у вас немає симптомів, схожих на COVID-19.

Чи можна робити щеплення від COVID-19 одночасно з іншими щепленнями?

Зазвичай різні вакцини можна вводити в один день. Єдине правило — робити щеплення в різні ділянки тіла, наприклад, у праве та ліве плече, у праве та ліве стегно. Одночасно можна й приймати оральні вакцини. Це звичайна міжнародна практика, а також ефективний спосіб захиститися вчасно.

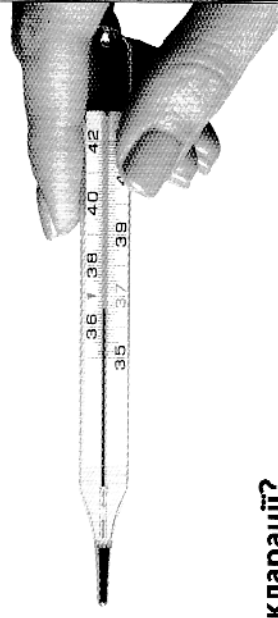
Проте наразі Національна технічна група експертів з імунізації МОЗ України рекомендує проводити планову вакцинацію проти інших інфекційних хвороб щонайменше через 14 днів після отримання другої дози вакцини проти COVID-19, а вакцинацію проти COVID-19 — принаймні через 14 днів після отримання щеплення проти інших інфекційних хвороб.

Зазначені рекомендації не стосуються вакцинації за екстреними показаннями, наприклад, екстрених щеплень проти сказу та правцю.

Якщо я зараз хворю, чи потрібно чекати одужання, щоб вакцинуватися?

Якщо ви маєте симптоми застудних захворювань, наприклад, нежить, кашель, підвищення температури чи слабкість, це потенційно може бути COVID-19 навіть у разі негативного результату тесту. Тож людині з такими симптомами або з підтвердженим COVID-19 варто дочекатися одужання. Адже, прийшовши на щеплення, такі люди можуть заразити інших відвідувачів та працівників. Саме тому варто спочатку одужати, а потім прийти на вакцинацію. Інших причин для відмови від вакцинації немає: загалом щепитися можна і з підвищеною температурою, і з нежитем, і з кашлем.

Як прищепитися, якщо в мене немає декларації?

Якщо ви ще не уклали декларацію з сімейним лікарем, це не означає, що ви не можете вакцинуватися від COVID-19! Пошукіть керівництво навчального закладу, де ви працюєте, про бажання прищепитися — і вони мають записати вас на вакцинацію.

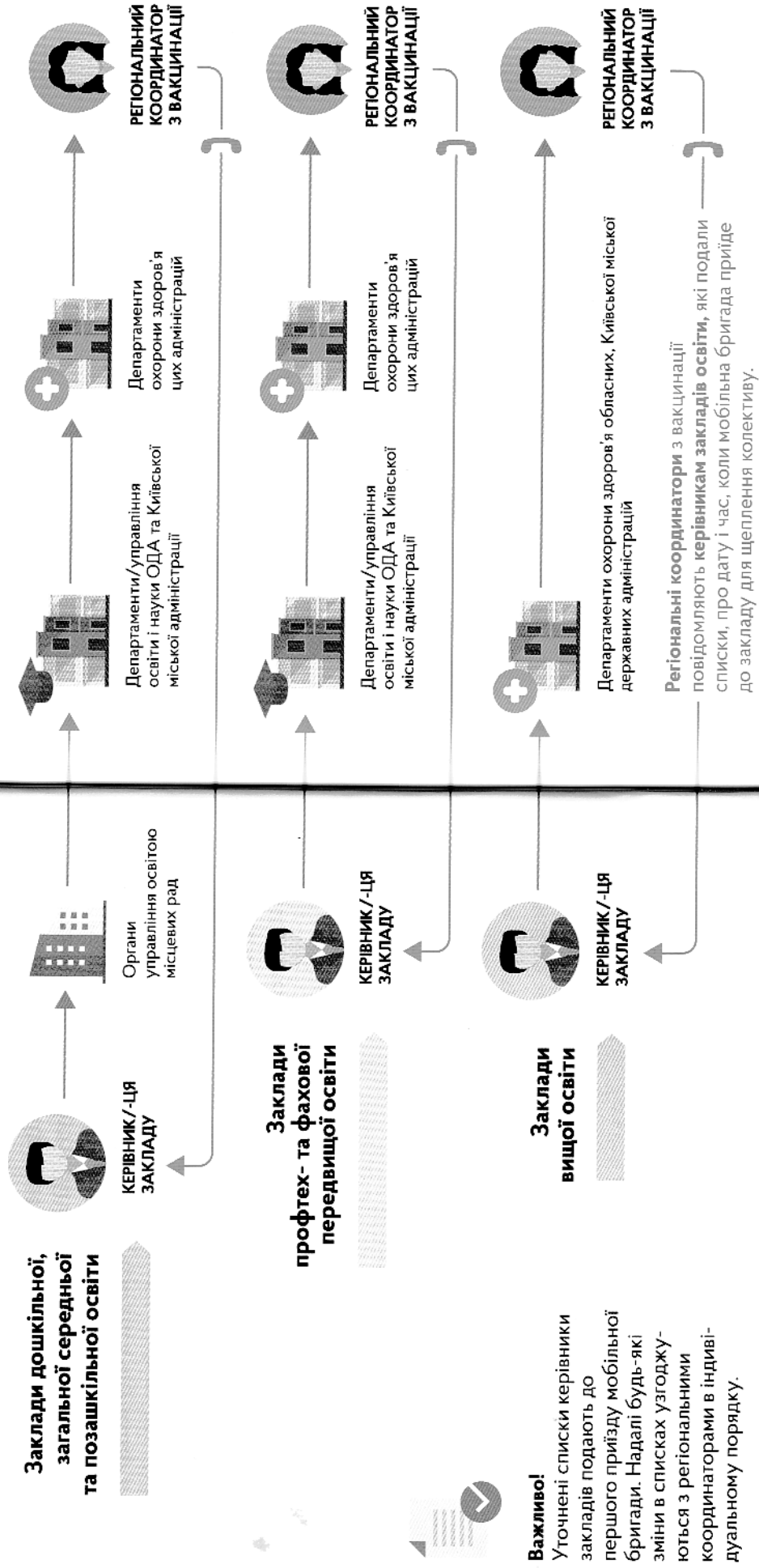
ЯК ЗАПИСАТИСЯ НА ВАКЦИНАЦІЮ ВІД COVID-19?

Детальніше на

vaccination.covid19.gov.ua

або за номером контакт-центру

0 800 60 20 19

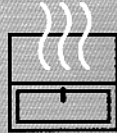
Як поводитися під час візиту на вакцинацію?

Дуже важливо, щоб процес вакцинації був організований безпечно: з дотриманням дистанції між пацієнтами щонайменше 2 метри, в просторих і провітрюваних приміщеннях, щоб люди не заразилися на COVID-19, чекаючи на щеплення.

Зробіть усе, щоб провести якомога більше часу не в черзі, а на свіжому повітрі.

Якщо приміщення погано провітрюється, наполягайте на тому, щоб відчинили вікна.

Адже погано провітрюваний коридор або кабінет може стати небезпечним місцем.

Візьміть із собою маску, дезінфектант для рук і власну ручку, щоб зайвий раз не торкатися спільних, паспорт та ідентифікаційний код.

Як діяти після вакцинації?

У людини після вакцинації може підвищитися температура, виникнути біль у місці ін'єкції. Це нормальні реакції на вакцину, які проходять за 1-2 дні. Якщо ж вас щось непокоїть (наприклад, погано збивається температура, не минає набряк руки або біль у місці ін'єкції чи з'являються інші небезпечні симптоми, що не пов'язані з вакцинацією), зателефонуйте сімейному лікарю або лікарці.

Часто за реакцію на вакцину приймають симптоми інших захворювань, що збігаються в часі із щепленням. Наприклад, може погіршитися хронічне захворювання або з'явитися інше. Загалом варто завжди мати під рукою телефон лікаря або лікарки, яким ви довіряєте, щоб звертатися в разі потреби.

Чи пам'ятаєте ви про другу дозу вакцини від COVID-19?

Не забувайте про необхідність отримання другої дози вакцини від COVID-19! Занотуйте в календарі або будь-який інший зручний для вас спосіб дату наступного щеплення.

